

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/271 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2021. február 17.)

Görögország megerősített felügyeletének meghosszabbításáról

(az értesítés a C(2021) 998. számú dokumentummal történt)

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euróövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről szóló, 2013. május 21-i 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 2. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az Európai Stabilitási Mechanizmus keretében nyújtott pénzügyi támogatás 2018. augusztus 20-i lezárultát követően az (EU) 2018/1192 bizottsági végrehajtási határozat ⁽²⁾ a 2018. augusztus 21-ével kezdődő hat hónapos időszakra megerősített felügyelet alá vonta Görögországot. A Bizottság a megerősített felügyeletet azóta négyszer meghosszabbította ⁽³⁾, mind a négy alkalommal további hat hónapra, legutóbb 2020. augusztus 21-ével kezdődően.
- (2) Görögország 2010 óta jelentős összegű pénzügyi támogatást kapott, amelynek következtében az euróövezeti tagállamokkal, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközzel és az Európai Stabilitási Mechanizmussal szemben fennálló kötelezettségei összesen 243 700 millió EUR-t tesznek ki. Európai partnerei kedvező feltételek mellett nyújtottak pénzügyi támogatást Görögország számára, és 2012-ben, majd az Európai Stabilitási Mechanizmus keretében 2017-ben egyedi intézkedéseket fogadtak el az adósság fenntarthatóbb alapokra helyezése érdekében. Az eurócsoport 2018. június 22-én politikai megállapodásra jutott arról, hogy az államadósság fenntarthatóságának biztosítása érdekében további intézkedéseket hajt végre. Ezek közül néhányról – többek között az euróövezeti nemzeti központi bankok által a nettó pénzügyi eszközökről szóló megállapodás és az értékpapírpiaci program keretében tartott görög államkötvényekből eredő jövedelemnek megfelelő összegek transzferéről – az eurócsoport fél évente dönthet annak függvényében, hogy Görögország a megerősített felügyelet keretében kedvező értékelést kap-e a program nyomán tett szakpolitikai kötelezettségvállalásainak teljesítésére vonatkozóan. Az eurócsoport 2019. áprilisi, 2019. decemberi, 2020. júniusi és 2020. novemberi megállapodásának eredményeként lehetővé vált a szakpolitikai feltételekhez kötött adósságenyhítő intézkedések első négy szakaszának végrehajtása.
- (3) Görögország az eurócsoporton belül kötelezettséget vállalt az Európai Stabilitási Mechanizmus makrogazdasági kiigazítási programja (a továbbiakban: program) keretében elfogadott valamennyi kulcsfontosságú reform folytatására és befejezésére, valamint a program és annak elődprogramjai keretében elfogadott fontos reformok céljainak fenntartására. Görögország kötelezettséget vállalt arra is, hogy egyedi intézkedéseket hajt végre a költségvetési és fiskális-strukturális szakpolitikák, a szociális jólét, a pénzügyi stabilitás, a munkaerő- és a termékpiacok, a privatizáció és a közigazgatás területén. Ezek az eurócsoport 2018. június 22-i nyilatkozatának mellékletében foglalt egyedi intézkedések hozzájárulnak Görögország túlzott makrogazdasági egyensúlyhiányának és a gazdasági nehézségek forrásainak vagy potenciális forrásainak kezeléséhez.

⁽¹⁾ HL L 140., 2013.5.27., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2018/1192 végrehajtási határozata (2018. július 11.) Görögország megerősített felügyelet alá vonásáról (HL L 211., 2018.8.22., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2019/338 végrehajtási határozata, HL L 60., 2019.2.28., 17. o.; a Bizottság (EU) 2019/1287 végrehajtási határozata (HL L 202., 2019.7.31., 110. o.); a Bizottság (EU) 2020/280 végrehajtási határozata (HL L 59., 2020.2.28., 9. o.); és a Bizottság (EU) 2020/5086 végrehajtási határozata (HL L 248., 2020.7.31., 20. o.).

- (4) A Bizottság 2020. február 26-án közzétette a Görögországra vonatkozó 2020. évi országjelentését⁽⁴⁾. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Görögországban túlzott mértékű makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn⁽⁵⁾. Bár számos területen látható előrelépés, a magas államadósság, a bankok mérlegében szereplő nemteljesítő hitelek magas szintje és a gyengélkedő külgazdaság kapcsán továbbra is jelentős sebezhetőségek és öröklött problémák állnak fenn, miközben a növekedési potenciál továbbra is alacsony, a munkanélküliség pedig magas. Ezeket a megállapításokat a riasztási mechanizmus keretében készült jelentés is megerősítette, amelyet a Bizottság 2020. november 18-án – a Covid19-válság hatásait is figyelembe véve – fogadott el az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽⁶⁾ alapján, és amely Görögországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában 2021-ben részletes vizsgálatot kell végezni. Az említett jelentés egyik fő megállapítása az volt, hogy az államadósság a 2019. évi csökkenés után 2020-ban, a gazdasági visszaesés és a világválság hatásainak enyhítéséhez szükséges intézkedések költségei miatt várhatóan a bruttó hazai termék 200 %-a fölé emelkedik. Görögország pénzügyi ágazata kapcsán továbbra is probléma az alacsony nyereségesség, a tőkeemfelelési mutatók átlag alatti szintje és a nemteljesítő hitelek nagy állománya. A nettó nemzetközi befektetési pozíció változatosan jelentősen negatív – noha egy jelentős része rendkívül kedvező feltételű külső államadósságot takar –, és az előrejelzések szerint tovább romlik, a turizmus gyenge teljesítménye miatt. A munkanélküliség továbbra is nagyon magas, ráadásul a válság átmenetileg megszakította annak lassan csökkenő tendenciáját.
- (5) A világválság kezdete óta az EU és tagállamai példa nélküli intézkedésekkel védtek az emberek életét és megélhetését. A Covid19-világválságra válaszul és az összehangolt uniós megközelítés részeként Görögország további költségvetési intézkedéseket fogadott el egészségügyi rendszere kapacitásának növelése érdekében, és kibővítette a leginkább érintett emberek és vállalkozások támogatására szolgáló fiskális és likviditási intézkedéseket. Az EU támogatta az egészségügyi válság kezelésére és a gazdasági sokkhatás enyhítésére irányuló nemzeti erőfeszítéseket. Felszabadította költségvetését a vírus elleni küzdelem céljából, aktiválta a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezését, teljes mértékben kihasználta az állami támogatási szabályok keretében előirányzott rugalmasságot, és a munkahelyek védelme érdekében létrehozta a szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszközt (SURE). Az Európai Központi Bank, az Európai Stabilitási Mechanizmus és az Európai Beruházási Bank intézkedéseivel párhuzamosan az EU 750 milliárd EUR-t biztosít a Next Generation EU útján, amelyet elsősorban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön keresztül hajtanak végre. Az eszköz jelentős támogatást fog nyújtani a tagállami gazdaságok megerősítését célzó reformok és beruházások végrehajtásához. Ilyen formában a görög gazdaság számára is lehetővé teszi, hogy kilábaljon a jelenlegi válságból, és kezelje fennmaradó kihívásait. Emellett a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben az EU több mint 1 000 milliárd EUR-t szán az uniós szakpolitikai területek új vagy megerősített prioritásaira, ideértve a zöld és a digitális átállást is.
- (6) A Bizottság 2020. november 18-án közzétette a megerősített felügyelet keretében készített nyolcadik értékelését Görögországról⁽⁷⁾. Ebben megállapította, hogy Görögország a világválság miatti kedvezőtlen körülmények ellenére is megtette a konkrét reformokra vonatkozó aktuális kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. Megjegyezte továbbá, hogy a hatóságok a 2020 első felében bekövetkezett kényszerű leállás után az elmúlt hónapokban sikeresen újraindították a reformvállalásokkal kapcsolatos munkát, és végrehajtottak számos alapvető reformot. Az európai uniós intézmények üdvözölték a minden területre kiterjedő szoros és konstruktív együttműködést, és arra biztatták a hatóságokat, hogy az eddigi lendület megtartásával, valamint az erőfeszítések szükség szerinti fokozásával mielőbb vigyék végig a közelmúltban elfogadott elsődleges jogszabályok végrehajtását. Ez különösen a pénzügyi ágazat reformját érinti, amihez rövid időn belül nagy mennyiségű másodlagos jogszabályt kell kidolgozni és elfogadni.
- (7) A Bizottság 2020. évi részletes vizsgálata, valamint értékelése alapján a Tanács megvizsgálta a 2020. évi nemzeti reformprogramot és a 2020. évi stabilitási programot. A Tanács figyelembe vette, hogy az egyensúlyhiány kiigazítására csak a világválság elleni küzdelem és a gazdasági helyreállítás után kerülhet sor. A Tanács azt ajánlotta⁽⁸⁾ Görögországnak, hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést a világválság hatékony kezelése érdekében, többek között az egészségügyi rendszer rezilienciájának erősítésével, a válság foglalkoztatási és társadalmi hatásait enyhítő csökkentett munkaidős foglalkoztatás és hatékony aktivizálási támogatások kidolgozásával, likviditást biztosító intézkedések bevezetésével, továbbá számos kiemelt beruházási területre – például a zöld és a digitális átállásra – irányuló köz- és magánberuházások előmozdításával. A Tanács felszólította továbbá a hatóságokat, hogy a Covid19-világválság miatt bevezetett korlátozások fokozatos enyhítését követően – a fenntartható gazdasági helyreállítás újraindítása érdekében – folytassák és fejezzék be a program nyomán tett kötelezettségvállalásnak megfelelő reformokat.

⁽⁴⁾ SWD(2020) 507 final.

⁽⁵⁾ COM(2020) 150 final.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.)

⁽⁷⁾ Európai Bizottság: Enhanced Surveillance Report – Greece, May 2020 („Megerősített felügyeleti jelentés – Görögország, 2020. május”), Institutional Paper 127, 2020. május.

⁽⁸⁾ A Tanács ajánlása (2020. július 20.) Görögország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2020. évi stabilitási programját (HL C 282., 2020.8.26., 46. o.).

- (8) A görög bankrendszer stabilitása és sokkokkal szembeni rezilienciája az Európai Stabilitási Mechanizmus programjának vége óta megnőtt, de a megörökölt kockázatok és a rendszer sérülékenységet eredményező jelentős mögöttes problémák továbbra is jelen vannak, a helyzetet pedig tovább tetézik a koronavírus-járvány kedvezőtlen hatásai. A bankok likviditása a laza monetáris politikából adódó feltételeknek köszönhetően megfelelő, azonban a nemteljesítő hitelek szintje továbbra is magas, összegük 2020 szeptemberében 58,7 milliárd EUR volt, ami a bruttó ügyfélhitelek állományának 35,8 %-a^(*). 2020 első kilenc hónapjában folytatódott a nemteljesítő hitelek állományának 2016. március (a 107,2 milliárd EUR-s csúcstérték) óta tartó csökkenése, de a csökkenés üteme lassult. Továbbra is nagy az adósságtörlesztési moratóriumot élvező hitelek aránya, ami a moratóriumok lejártának közeledtével előrevetíti a céltartalékok szükségserű növelésének és az eszközminőségi ráták romlásának jelentős kockázatát. A nemteljesítő hitelek kezelését szolgáló banki stratégiák egyik kulcseleme továbbra is a Herkules-program keretében végrehajtott értékpapírosítások folytatása, amelyek lezárása 2021 első felében várható. A görög bankok tőkepozíciója összhangban van a szabályozási követelményekkel, de középtávon növekvő felügyeleti követelményekkel kell szembenéznük, és egyre több tőkére lesz szükségük a nemteljesítő hitelek állományának leépítéséhez, miközben a nyereségességük alacsony, és a világvárvány gazdasági hatásainak nyomására várhatóan tovább fog csökkenni. Ennek következtében a görög bankok különösen ki vannak téve a finanszírozási költségek potenciális növekedéséből és a világvárvány miatt ismét romló eszközminőségből adódó kockázatoknak. A hatóságok – a kereskedelmi bankok és az állománykezelők szintjén tett kezdeményezéseket kiegészítve – sikeresen végrehajtották vagy meghosszabbították intézkedéseiket annak érdekében, hogy a válsággal sújtott vállalkozások folyamatosan hozzájussanak a szükséges finanszírozáshoz. Emellett folyamatban vannak a pénzügyi ágazat kulcsfontosságú reformjai is, amelyek célja – a Covid19-járvány kedvezőtlen hatása miatt bekövetkezett késedelmekkel összefüggésben – a nemteljesítő hitelek szanálására szolgáló eszköztár javítása. Ezek a reformok – különösen a széttagolt fizetési képességi szabályozás közelmúltban elfogadott egyszerűsítése – hozzájárulhatnak a válság által a magánszektor eladósodottságára gyakorolt középtávú hatás enyhítéséhez. E reformok hatása végrehajtásuk megfelelő ütemezésétől és hatékonyságától függ.
- (9) Görögország az üzleti környezet és az igazságszolgáltatási rendszer tekintetében továbbra is komoly kihívásokkal néz szembe. Az elmúlt években több előrelépés is történt, például csökkent a vállalkozások nyilvántartásba vételéhez szükséges idő, és erősödött a kisbefektetők védelme, más területeken viszont (például a szerződések érvényesítése, az ingatlan-nyilvántartás, a fizetési képességi eljárások stb. tekintetében) egyelőre elmaradnak az eredmények. A hatóságok a Covid19-világvárvány miatti nehézségek ellenére is dolgoznak a szabályozási környezet javításán és a versenyképesség ösztönzésén. Görögország gazdasági kilátásai az igazságügyi reformok – többek között a vitarendezési eljárásokat támogató intézkedések – zökkenőmentes végrehajtásával, valamint a termékpiacok reformját és a piacfelügyelet javítását célzó közelmúltbeli lépésekkel javulhatnak ugyan, de az üzleti környezet javításához további erőfeszítésekre van szükség. A hatóságok folytatják kulcsfontosságú reformjaikat Görögország digitális teljesítményének javítása érdekében is, amely továbbra is a legalacsonyabbak között van az EU-ban. Görögország vállalta továbbá, hogy 2021 elején jelentős közbeszerzési reformot hajt végre, és újabb intézkedésekkel tovább csökkenti a vállalkozások és a polgárok adminisztratív terheit.
- (10) Görögország előtt 2010-ben bezárult a pénzügyi piacokon való hitelfelvétel lehetősége, de 2017 júliusa óta államkötvények kibocsátásával újra hozzáfér a hitelpiacokhoz. A görög államkötvények után fizetendő kamatok az ESM-program 2018. évi sikeres lezárását követően lassan csökkenni kezdtek, majd 2019-ben jelentősen mérséklődtek. A világvárvány kitörése óta Görögország sikeresen bocsátott ki mind kincstárjegyeket, mind pedig hosszú lejáratú kötvényeket, ami azt mutatja, hogy az ország folyamatosan hozzáfér a piaci finanszírozáshoz. Ezt a jelenlegi kedvező finanszírozási feltételek mellett az európai szinten elfogadott likviditási intézkedések – többek között az Európai Központi Bank pandémiás vészhelyzeti vásárlási programja – is támogatják. A 8. megerősített felügyeleti jelentés adósságfenntarthatósági elemzése szerint az államháztartás bruttó finanszírozási igénye középtávon várhatóan a GDP 15 %-a körül alakul.
- (11) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy még mindig fennállnak azok a feltételek, amelyek indokolták a 472/2013/EU rendelet 2. cikke szerinti megerősített felügyelet bevezetését. Görögország mindenekelőtt a pénzügyi stabilitása tekintetében szembesül továbbra is kockázatokkal, amelyek – amennyiben realizálódnak – kedvezőtlen továbbgyűrűző hatást gyakorolhatnak más euróövezeti tagállamokra. Tovagyűrűző hatások jelentkezése esetén azok akár közvetett módon is befolyásolhatják a befektetők bizalmát, és így a többi euróövezeti tagállam és bankjaik refinanszírozási költségeit is.

(*) Forrás: Görög Nemzeti Bank, egyedi szinten mérve.

- (12) Ezért középtávon Görögországnak a szilárd és fenntartható gazdasági fellendülés támogatása, valamint a több tényezőtől eredő örökölt hatások enyhítése céljából folytatnia kell a nehézségek forrásainak vagy potenciális forrásainak kezelésére irányuló intézkedések meghozatalát, valamint a strukturális reformok végrehajtását. A kezelendő tényezők közé tartozik a válság alatt bekövetkezett súlyos és elhúzódó visszaesés; Görögország adóssághatékonyságának nagysága; pénzügyi szektorának sebezhetősége; a pénzügyi szektor és a görög államháztartás közötti folyamatos és viszonylag erős, többek között az állami tulajdon jelenlétéből fakadó kölcsönös visszacsatolás; annak veszélye, hogy a súlyos nehézségek átterjednek más tagállamok említett szektorainak bármelyikére; valamint az euróövezeti tagállamok kitettsége a görög állammal szemben.
- (13) A fennmaradó kockázatok kezelése és a kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítésének nyomon követése érdekében szükségesnek és helyénvalónak tűnik meghosszabbítani Görögországnak a 472/2013/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti megerősített felügyeletét.
- (14) A Bizottság a 2021. január 14-én kelt levelével lehetőséget adott Görögországnak arra, hogy kifejtse álláspontját az értékeléssel kapcsolatban. Görögország a 2021. január 27-én kelt válaszában nagy vonalakban egyetértett az ország előtt álló gazdasági kihívásoknak a Bizottság általi értékelésével, amely a megerősített felügyelet meghosszabbításának alapját képezi.
- (15) Görögország továbbra is részesülni fog az új technikai támogatási eszköz keretében nyújtott technikai támogatásban, amely a tagállamokat különösen a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik kidolgozásában és végrehajtásában segíti.
- (16) A Bizottság a megerősített felügyelet megvalósítása érdekében szorosan együttműködik az Európai Stabilitási Mechanizmussal, annak korai előrejelző rendszere keretében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Bizottság 2021. február 21-ével kezdődően további hat hónappal meghosszabbítja a Görögország vonatkozásában az (EU) 2018/1192 végrehajtási határozattal bevezetett, a 472/2013/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti megerősített felügyeletet.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Görög Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2021. február 17-én.

a Bizottság részéről
Paolo GENTILONI
a Bizottság tagja